Huset i skoven

Der var engang en fattig brændehugger, som boede med sin kone og sine tre døtre i en lille hytte i udkanten af en stor skov. En morgen, da han skulle på arbejde, sagde han til sin kone: "Lad vores ældste datter bringe min mad ind i skoven til mig, ellers kan jeg ikke blive færdig. For at hun ikke skal fare vild vil jeg tage en pose korn med og strø det på vejen." Da solen stod højt på himlen, begav pigen sig på vej med en krukke suppe. Men skovspurvene og lærkerne og bogfinkerne havde for længe siden hakket kornet op, og hun kunne ikke finde vejen. Så gik hun videre på lykke og fromme, til solen sank, og natten brød frem. Det susede i de mørke træer, uglerne skreg, og hun begyndte at blive bange. Da så hun i det fjerne et lys blinke mellem træerne. "Der må vel bo mennesker, som vil give mig husly i nat," tænkte hun og gik efter lyset. Det varede ikke længe, før hun kom til et hus med oplyste vinduer. Hun bankede på, og en barsk stemme råbte: "Kom ind." Pigen gik igennem den mørke forstue og bankede på stuedøren. "Kom kun ind," råbte stemmen igen. Hun åbnede døren og gik ind i stuen. Der sad en gammel, gråhåret mand ved et bord; han støttede ansigtet i begge hænder og hans hvide skæg var så langt, at det lå helt hen over gulvet. Ved ovnen lå tre dyr, en høne, en hane og en blakket ko. Pigen fortalte den gamle mand, hvordan det var gået hende, og bad, om hun måtte blive der om natten. Manden sagde:

"Hønelil, hanelil,
hvad skal vi gøre?
Blakkede ko,
lad din mening høre."

"Duks," svarede dyrene, og det måtte vel betyde ja, for den gamle sagde: "Gå så ud i køkkenet og sørg for aftensmaden." Pigen gik derud, der var fuldt op af alt. Hun kogte så en dejlig suppe og satte skålen ind på bordet foran den gamle mand, satte sig ved siden af ham og spiste og drak. Da hun var mæt sagde hun: "Nu er jeg træt. Hvor er der en seng, jeg kan sove i?" Dyrene svarede:

"Kun for dig selv du sørget har,
og ej en bid til os du bar.
Sov, som du kan og hvor du vil,
vi ser til."

Men den gamle mand sagde: "Gå op ad trappen, så kommer du til et værelse med to senge. Dem skal du rede og lægge rene lagener på, så kommer jeg derop og lægger mig også til at sove." Pigen gik derop, og da hun havde redt sengene, lagde hun sig i den ene uden at vente på den gamle. Nogen tid efter kom den gamle mand derop, holdt lyset hen over sengen, så på hende og rystede på hovedet. Da han så, at hun sov fast, åbnede han en lem i gulvet og lod hende falde ned i kælderen.
Brændehuggeren kom hjem sent om aftenen og skændte på sin kone, fordi hun havde ladet ham sulte den lange dag. "Det er ikke min skyld," svarede hun, "pigen er gået af sted med middagsmaden, hun må være faret vild. I morgen kommer hun nok hjem igen." Før daggry stod brændehuggeren op og ville ud i skoven. Den dag skulle den næstældste datter bringe ham maden. "Jeg tager en pose linser med," sagde han, "de er større end hampefrø, dem kan hun bedre se, så kan hun da ikke tage fejl af vejen." Ved middagstid gik pigen af sted med maden, men linserne var forsvundet. Skovfuglene havde hakket dem op hver eneste en. Pigen gik så på må og få om i skoven til det blev nat, så kom også hun til den gamle mands hus, bankede på og bad om mad og husly. Manden med det hvide skæg spurgte igen dyrene:

"Hønelil, hanelil,
hvad skal vi gøre?
blakkede ko,
lad din mening os høre."

Dyrene svarede atter duks, og det gik ligesom dagen før. Pigen lavede dejlig mad, spiste og drak sammen med den gamle og tænkte ikke på dyrene. Da hun bad om at komme i seng svarede de:

"Kun for dig selv du sørget har,
og ej en bid til os du bar.
Sov, som du kan og hvor du vil,
vi ser til."

Da hun var faldet i søvn, kom den gamle mand, så på hende, rystede på hovedet og lod hende falde ned i kælderen.
Den tredie morgen sagde brændehuggeren til sin kone: "Send i dag vores yngste barn ud med maden. Hun har altid været god og lydig; hun vil blive på den rette vej og ikke strejfe rundt som de andre vildkatte." Moderen ville ikke have det og sagde: "Skal jeg også miste mit kæreste barn?" - "Du skal ikke være bange," svarede han, "den pige farer ikke vild, det er hun alt for klog og forstandig til. Jeg skal ovenikøbet tage ærter med og strø på vejen, de er endnu større end linser, de skal nok vise hende vej." Men da pigen kom ud i skoven med kurven på armen havde skovduerne allerede slugt ærterne og hun vidste ikke, hvad vej hun skulle gå. Hun var meget bedrøvet og tænkte hele tiden på, at hendes stakkels far ingen mad fik, og at hendes mor ville græde, hvis hun ikke kom hjem. Da det var blevet mørkt, så hun et lys skinne og kom også til huset i skoven. Hun bad beskedent om hun måtte blive der om natten, og manden med det hvide skæg spurgte igen sine dyr:

"Hønelil, hanelil,
hvad skal vi gøre?
blakkede ko,
lad din mening os høre."

"Duks," sagde de. Så gik pigen hen til ovnen, hvor dyrene lå, klappede hanen og hønen og kildede den blakkede ko mellem hornene. Og da hun på den gamles befaling havde lavet suppe og sat den ind på bordet, sagde hun: "Jeg vil først sørge for dyrene, der er mad nok til dem derude. De skal da ikke sulte, mens jeg sidder her og spiser mig mæt." Hun gik ud og hentede byg og strøede det for hønen og hanen og bragte koen en knippe dejlig, frisk hø. "Lad det nu smage jer," sagde hun, "nu skal I også få noget at drikke." Hun hentede en spand vand, hønen og hanen sprang op på kanten, stak næbbet ned i vandet og strakte hovedet i vejret, sådan som fuglene bærer sig ad når de drikker, og den blakkede ko tog sig også en ordentlig slurk. Da dyrene var fodrede, satte pigen sig hen til den gamle ved bordet og spiste, hvad han havde levnet. Lidt efter stak hanen og hønen hovedet under vingen og den blakkede ko begyndte at glippe med øjnene. Pigen spurgte da: "Skal vi gå i seng?"

"Hønelil, hanelil,
hvad skal vi gøre?
blakkede ko,
lad din mening os høre."

Og dyrene svarede:

"Du lille pige, mild og god,
som gav os af din overflod,
dit leje venter, hvidt og blødt,
sov sødt."

Pigen gik op ad trappen, redte sengene og lagde rene lagener på, og da hun var færdig kom den gamle mand derop og lagde sig i den ene seng og hans hvide skæg nåede ham lige til fødderne. Pigen lagde sig i den anden, bad sin aftenbøn og sov ind.
Hun sov roligt til midnat, da blev der sådan en uro i huset, at hun vågnede. Det knagede og puslede i alle hjørner, døren sprang op og knaldede mod væggen, bjælkerne drønede, som om de blev revet ud af alle fuger, det lød, som om trappen styrtede sammen, og endelig bragede det, som om hele taget faldt ned. Så blev der atter stille, og da der ikke var sket hende noget ondt, blev hun roligt liggende og faldt snart i søvn igen. Men hvad tror I, hun så, da hun vågnede næste morgen, og solen skinnede ind til hende? Hun lå i en stor sal og rundt om hende strålede alt i kongelig pragt. Væggene var betrukket med grøn silke, indvævet med store guldblomster. Sengen var af elfenben og purpurrød fløjlshimmel og på en stol ved siden af stod de lækreste små, guldbroderede tøfler. Pigen troede, det var en drøm, men da trådte tre rigtklædte tjenere ind og spurgte, hvad hun havde at befale. "I kan godt gå," sagde pigen, "nu står jeg op og koger suppe til den gamle mand og fodrer hønen, hanen og den blakkede ko." Hun vendte sig om for at se, om den gamle var stået op, men da så hun, at der lå en ung, smuk mand i hans seng. I det samme vågnede han, rejste sig op og sagde: "Jeg er en kongesøn og var af en ond heks forvandlet til en gammel mand og skulle leve ude i skoven. Ingen andre end mine tre tjenere måtte være hos mig i skikkelse af en høne, en hane og en blakket ko. Fortryllelsen kunne ikke hæves, før der kom en ung pige, som havde så godt et hjerte, at hun ikke alene elskede menneskene, men også dyrene. Du har frelst os, og det gamle hus i skoven er nu atter forvandlet til mit kongelige slot." Kongen befalede nu tjenerne at hente pigens far og mor til brylluppet. "Hvor er mine to søstre?" spurgte hun. "De

er spærret inde i kælderen," svarede han, "i morgen skal de føres ud i skoven til en kulsvier og tjene hos ham, til de har lært at være gode imod dyrene."

* * *